

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 72 (1125).

ЧЕТВЕР, 21. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JUNE 21st, 1928.

№ 72 (1125).

VOL. X.

900 КАРПЕНТЕРІВ У МІСТІ ВІННІПЕГУ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК.

Домагаються 15 центів підвишки платні за годину. — Контрактори відтягнули свою попередню оферту і запропонували віддати справу під арбітрацію.

В середу, в 10-ій годині рано, розпочався у Вінніпегу масовий мітинг своїх членів, на якому остаточно вирішено вийти на страйк. На страйк вийшло около 900 робітників. У вівторок вечером юніа карпентерів у Вінніпегу скликала масовий мітинг своїх членів, на якому остаточно вирішено вийти на страйк. На мітинг виявилось, що будівельні контрактори, об'єднані в Бідлерс Експедишн, відтягнули свою попередню оферту щодо підвишки платні 10 центів на годину від 1. січня 1929 року, а запропоновували віддати спір до арбітраційної комісії. Таке становище контракторів до крайнього обурило карпентерів і вони зажадали 15 центів підвишки на годину від тепер. А що контрактори на таке домагання не згодні, карпентери рішили вийти в середу, 20. червня, на страйк. (Ці рядки пишуться у вівторок вечером.) Рішення вийти на страйк було прийняте майже одностайно. На кількості присутніх лише три години були проти.

ОПОЗИЦІЙНІ ПОСЛИ ПРОТЕСТУЮТЬ В УГОРСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

Бучу викликав законопроект, яким віддається монополія на сирині шведсько-американській компанії.

БУДАПЕШТ, 17. червня. — Вчорашня сесія парламенту була свідком бурливих сцен, коли прем'єр Беґлен пропонував законопроект, яким віддає монополію на сирині шведсько-американській компанії в заміну за позичку в сумі 36 мільйонів доларів. Один опозиційний посол гострими словами скритикував прем'єра й закинув йому, що він є "диктатором, який кинув з парламенту й публічності опінії". Зараз після цього до парламенту покликано жандармів з витягненими шаблями.

РОЗІГНАЛИ МІТІНГ СОЦІАЛ-ПАТРІОТАМ.

ЛІЛЬ, Франція, 18. червня. — Робітники комуністи розігнали тут мітинг, скликаний соціал-патріотичними лідерами. На мітинг прийшло до білків, в якій багато осіб ушкоджено, між ними посла Саленгро й посадики міста.

ЗАСУД РЕДАКТОРА ШВЕДСЬКОГО КОМУНІСТИЧНОГО ОРґАНУ.

ШТОКГОЛЬМ, Швеція, 16-го червня. — Недавно арештовано редактора центрального органу норвезької Комуністичної Партії, Хрістіансена, й засуджено на заплачення 500 корон кар'єри за порушення недавно ухваленого закону, що забороняє допомогу робітникам на страйку. Введення сподіюється дальших арештувань. Трейд-юні, що допомагають страйкерам через пожертвування по одній короні місячно, будуть також засуджені до грошевої кару.

ТЕРОР ПРОТИ СТРАЙКУЮЧИХ ТЕК- СТИЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

НЮ БЕДФОРД, Мас., 15. червня. — Терор проти страйкуючих текстильних робітників продовжується. Останньою жертвою цього терору є Елізабет Дендел, яку арештовано вчора за те, що провела ніктовою лінійю співаючих дітей страйкерів.

В ЗОЛОТІ МАЙНІ УБИЛО РОБІТНИКА.

КИРКЛЕНД ЛЕРК, Онт., 18. червня. — В Остром Голд майні наступила в суботу експлозія, підчас котрої один майнер був убитий і один тяжко ранений. Убитий називався Альвар Барк і прибув до Канади зі Швеції около рік тому. Ранений є Фімляндець і називається Гольм.

Підчас страйкових розрухів у Греції поліція вбила 30 робітників

В чотирох грецьких містах відбулися кроваві сутички між страйкуючими тютюновими робітниками а поліцією і військом. — Кореспондент віденської газети доносить, що в цілій Греції буде проголошений генеральний страйк. — Воєнний корабель "Аверов" відплив до Пірея, щоб допомогти в подавленні розрухів.

ВІДЕНЬ, 18. червня. — Спеціальна депеша з Салонік до "Вінер Тагебляту" каже, що підчас страйкових розрухів у грецькому місті Драма 30 тютюнових робітників убито і кількості осіб ранено, включаючи поліцаїв. У Кавалі, Салоніках і Піреях відбулися гострі вуличні сутички, підчас котрих були убиті й ранені.

Кровава боротьба в Піреях продовжалася цілу ніч і була здавлена аж тоді, коли військо прийшло на допомогу поліції. Кореспондент "Тагебляту" повідомляє також, що в цілій Греції буде проголошений генеральний страйк і що після цього буде встановлена диктатура пролетаріату. Положення в Греції, на думку кореспондента, має вигляд горожанської війни і революції. Депеші до газети кажуть далі, що грецький воєнний корабель "Аверов" дістав приказ відплисти скоро з Середземного моря до Пірея і допомогти там давити розрухи. Сподіюється, що буде проголошений воєнний стан. Скрізь мобілізують військо й поліцію. П'ятнадцятьох комуністів і провідників розрухів рештовано.

ВЕЛИКІ ЗЕМЛЕТРУСИ В МЕКСИКУ.

МІСТО МЕКСИКО, 18. червня. — Через два дні центральне й полудневе Мексико було сценою багатьох землетрусів. Як виказують наслідки повідомлення, убиті були лише в степі Оаксака. Депеші звідають: "Були жертви в людях і багато домі завалилося". Число жертв не є подане. В багатьох місцях люди боються вертати до своїх домів і живуть під відкритим небом. Стейт Оаксака був центром землетрусу. В першій годині землетрусу в суботу вечером там було чути 50 виразних потресень, а слабші потрясення було чути в неділю. Вулци міста Оаксака були відкриті румономом з повалених стін.

В горах здвох залізничного тору в Почула поробилися великі щілини і загрожують лавини. Були деякі жертви в людях у Міягуатляні і матеріальна шкода є там велика.

РІЖНІ ВІСТІ

ЗАКОНПРОЕКТ ПЕРЕЙШОВ У ПАЛАТІ ЛОРДІВ.

ЛОНДОН, 18. червня. — Законопроект про надання жінкам права голосу перейшов сьогодні в палаті лордів третє читання без ніякої дискусії. Законопроект прийнято вже в обох палатах і тепер він очікує тільки королівського підпису.

КАРА СМЕРТІ ЗА СПРОБУ ЗМІНИТИ ЛАД.

ТОКІО, Японія, 15. червня. — Кабінет пропонує змінити дотепершній закон про "вдержання державного ладу" в цей спосіб, щоб всіх тих, хто відважиться на пробу зміни існуючого ладу, карати смертю. Дотепер за цю провину карано ув'язненням на 10 років. Закон звернений головно проти комуністів. Кабінет навіть не чекає на засідання парламенту, а старається переперти новий закон "надзвичайним" порядком. Ця процедура кабінету викликає гостру критику з боку опозиційних партій і деяких органів преси.

В БРАЗИЛІ ПОМЕРЛО З ГО- ЛОДУ 100 ОСІБ.

РІО ДЕ ЖАНЕІРО, Бразилія, 14. червня. — Звідомлення з північно-західної Бразилії, яку навістала посуха, кажуть, що там померло з голоду більше як 100 осіб. Згинуло також багато худоби. Велика частина населення покидає ту околицю.

ПРОБІВ ПРЕЗИДЕНТА СЕ- НАТУ В ПОРТО РІКО.

САН ЖУАН, Порто Ріко, 18. червня. — Антоніо Барцельо, президент порто-ріканського сенату, був пробитий сьогодні підчас шумного прийняття в ратуші після його повороту з Нью Йорку. Чоловік, що виконав замахи, був постріляний поліцаєм і арештований. Барцельо забрано до шпиталю. Замах був виконаний, коли Барцельо промовляв на багькому ратуші. Чоловік на ім'я Малтос підійшов до нього з боку і пробив його долотом.

45 ПРОЦ. БУДЖЕТУ НА АР- МІЮ І ФЛОТУ.

ВАРШАВА, 16-го червня. — Сойм ухвалив сьогодні державний бюджет. Ліберали піддержали урядовий блок, а соціалісти "дипломатично" ухилялись від голосування, чим допомогли провести бюджет. Бюджет вносить 2,508,000,000 золотих, з того 45 проц. іде на армію і флоту. Ухвалення бюджету приспівив Пялсудський, який прибув до Варшави після своєї слабости. В бюджеті є 100 мільйонів золотих на потреби хліборобства.

ДОКУМЕНТИ ДЛЯ МУЗЕЮ.

Якобсєв передав до Київського Музею Революції важливі документи про якутське заслання, що стосуються життя й діяльності політичних засланців а також ориґінальні світлини.

ЗАСУДЖЕНО 22 ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН. — Суд при поліційному управлінні Берліну засудив 22-ох польських комуністів, арештованих недавно за незаконний перехід кордону й користування фальшивими документами, на 7 днів арешту і на висилку в Німеччину, коли вони відсидять кару. Чотирох арештованих було звільнено ще раніше.

ДОМАГАЮТЬСЯ АМНЕСТІІ ДЛЯ ПОЛТІВ'ЯЗНИВ.

БЕРЛІН, 15-го червня. — На відкриття райхстагу прибули робітничі делегації з 25 фабрик і домагалися амністії для політичних в'язнів. Делегації звернулися до комуністичної фракції, до соціал-демократичної і до централістів, але дістали лише від комуністичної фракції приречення, що вона зробить все можливе, щоб освободити політичних в'язнів. Інші фракції нічого виразного не сказали делегаціям.

Робітничі делегації звивали послів народньої партії не входить до пропонуваної коаліції і домагалися, щоб соціал-демократи піддержували домагання комуністичних послів.

ТРОЄ АМЕРИКАНЦІВ ПЕРЕ- ЛІТЛИ ОКЕАН.

Минулого понеділка троє американців знову перелетіли через Атлантийський океан з Америки до Європи. Були це Вільмер Штульц, Луїс'ярдон і Амелія Іргарт. Ця остання є першою жінкою, що перелетіла Атлантийський океан.

Моноплан, який щасливо перелетів Атлантик з заходу на схід, називається "Френдшип" ("Приязнь"). Він вилетів з Трипеса в Новій Фундлії й осів у заливі Борі, у Валлі. Ціла подорож тривала лише 20 годин і 49 минут.

ЕКСПЛОЗІЯ КАНОНІРКИ "ГЕРКУЛЕС".

БОГОТА, Колумбія, 18. червня. — На ріці Магдалена, недалеко порту Сітіо Нуево, експлозія знищила канонірку колумбійської армії "Геркулес", в наслідок чого загинуло 53 особи. Більшість жертв утопилися і їхні тіла пожерли алігатори. В часі нещасливого випадку на "Геркулесі" було 73 особи. Експлозія наступила коло півночі, коли більшість з них спали. Двадцятьох двоох, що виратувалися, були кинені в ріку й доплили до берега або трималися на плаваючих деревах, поки не виратували їх поближкі мешканці, яких розбудив вибух і вони підняли човнами до потапаючих. Уважають, що експлозія на "Геркулесі" наступила в кітлі.

ЗБОРИ ТРАВНЕВОГО КОМПІТЕТУ.

Подається до відома всім членам і членкиням травневого пресоного комітету, що в суботу, 23. червня в 8-ій годині вечером відбудуться збори для підведення рахунку травневої кампанії. Всі члени й членкині обовязково повинні на ці збори прийти.

СКЛИЧУТЬ ВСЕКРАСВУ МАЙНЕРСЬКУ КОНВЕНЦІЮ В ПІТСБУРГУ.

Метою конвенції, що відбудеться в днях від 9-го до 16-го вересня, є заснування нової майнерської юнії.

ПІТСБУРГ, 14-го червня. — Урядники й делегати зі всіх дистриктів організованих і неорганізованих вуглевих теренів зібралися тут на конференції й видали вчора поклик на всеукраєву майнерську конвенцію для заснування нової юнії. В покликі сказано між іншим, що машина Луїса знищила сильну колісню організацію майнерів. Конвенція має відбутися в Пітсбургу від 9-го до 16-го вересня. Рівночасно конференція закликає 900,000 майнерів твердого і м'якого вугілля, щоб вони перебрали контролю в своїй юнії, вибрали делегатів на вересневу всеукраєву конвенцію, виробили план дій щодо організування неорганізованих і збільшення допомоги для страйкерів.

Конференція була скликана за почином нововибраних урядників 5. дистрикту. В ній взяла участь урядники й представники з другого дистрикту Пенсильванії, з першого, сегомо й дев'ятого дистриктів антрацитну, з Огайо, Ілінойсу, Індіани, Кензасу, Вест Верджинії, Колоредо, Кентакі, з попередньо неорганізованих дистриктів Вестморленд Кавіті в Пенсильванії, з неорганізованих дистриктів Вест Вїрджинії і з інших неорганізованих теренів. Джан Вот, відомий майнерський провідник, був вибраний головою конференції, а Пет Туті її секретарем. Одним з головних завдань конференції, крім видання поклику на вересню конвенцію, був вибір краєвого організаційного комітету, до якого увійшли представники кожного дистрикту, урядники п'ятого дистрикту і в додатку Джан Вот і Пет Туті.

ЧЕРВОНИЙ ПРОФІНТЕРН ЗАКЛИКАЄ ЗАСТАНОВИТИ ТЕРОР.

МОСКВА, 16. червня. — Виконавчий Комітет Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів видав поклик до всіх приналежних до нього організацій, щоб вони застановили терор, що лютє тепер проти китайських робітників і селян. Протягом останніх кількох днів британська, французька, японська й американська поліція арештувала сотки робітників, запідозрених в "комуністичних тенденціях".

Від китайських трейд-юніа наслід наглий поклик за допомогою. Виконавчий Комітет закликає до світової допомогової кампанії в часі між 17-им а 31-им лінем, щоб допомогти китайським робітникам і селянам.

В цілім Радянськїм Союзі відбудуться масові мітинги й демонстрації з метою допомогти Китаю. На той сам час планують збірки грошей по застичних тенденціях".

ІНЖІНЕР БРАТАНОВСЬКИЙ ПРИЗНА- ЄТЬСЯ ДО ВСІХ ЗАКИДІВ.

МОСКВА, 16. червня. — Суд допитував вчора інженера Братановського, який признався до вини по всім пунктам обвинувачення, виставленого проти нього. Він розказав про висилку його до Америки минулого літа для студіювання копалинь і про свою зупинку в Парижі.

"В Парижі я прочитав в газеті російських емігрантів звіт про клопіт в Донбасі і про арешти в звязку з цим", сказав Братановський. "І я поїхав до Берліна, щоб порадитись з іншим членом нашої конспіративної організації, Скорутю. Ми знали, що пахне чимсь недобрим і що мусимо бути обережні. Відтак я поїхав до Москви, а за якийсь час прибув і Скорутю". (Скорутю також обвинувачується).

"Що?" — викликнув прокуратор Криленко. — "Ви знали, що відбувалися арешти і що існує для вас небезпека, як одного з головних змовників і проте приїхали назад?" Братановський відповів: "Ви знаєте, що я міг був і не вернутися. Я висококваліфікований інженер і говорю так само свобідно по англійськи, французьки і німецьки, як і по російськи. Але це ж моя країна і я вернувся". (Пробував грати на патріотичній струні).

Вперше сьогодні згадано за американські фірми та їх ро-
до було також в звязку з допитом Братановського. Він сказав, що американські інженери, консультанти з фірм Стюарт, Джеймс енд Кук і Еллен енд Гарріс, були заняті в Донбасі в ролі будівників. Братановський сказав, що Американці пропонували найкращі плани відбудови копалинь після найновіших американських метод, але організація саботажників робила все можливе, щоб обернути ці пропозиції в нівець. Криленко запитую: "Але ж тоді, як ви саботажували платини Американців, вони всеодно побирали високу платню?" Братановський каже: "Після американської скалі платня їх не дуже висока, після нашої дуже висока." Про Німців Братановський не міг сказати того, що про Братановського. Він признався, що саботажники діставали від німецьких фірм гроші. "Ми діставали суми по 9,000, 8,000 і 5,000 рублів від німецької електричної фірми і від фірми Кнап унд Айгоф. Відтак Братановський понітвердив, що контр-революціонери діставали гроші з трох жерсел: від ліги бушвших власників копалинь, що тепер перебувають в Парижі, від тотожної ліги в Варшаві і від німецьких фірм.